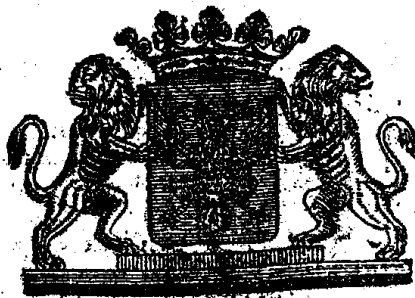

ARNHEMSCHE

Dingsdag

COURANT.

15 October.

De publieke geest in Nederland.

Sinds langen tijd reeds wordt Nederland door de vreemden zeer onjuist beoordeeld; en geen wonder; want niet alleen blijven de meesten, ten gevolge hunner onbekendheid met deszelfs taal, onkundig van deszelfs zeden, gebruiken en gevoelens, maar wordt men daarenboven, het land naar deszelfs dagbladen willende beoordeelen, veelzijdig op dwaalsporen geleid. De meeste onzer dagbladen, eigenlijk niet meer dan als stedelijke couranten te beschouwen, stellen zich slechts voor, advertentiën en eenige berigten mede te deelen; de advertentiën maken voor die bladen de hoofdzaak uit; van dien aard zijn: de *Leidsche Courant*, de *Dordrechtsche Courant*, de *Middelburgsche Courant*, het *Dagblad van 's Gravenhage*, enz. De enige honden zich met staatkundige beschouwingen bezig; zeer weinige vooral maken er hun hoofdwerk van. De bladen die tot deze soort behooren zijn: de *Arnhemse Courant*, hier het eerst genoemd omdat zij de oudste der zoodanige bladen is; het *Amsterdamsche Handelsblad*, de *Avondbode*, de *Kamper Courant*, de *Niederlander*, de *Catholijke Nederlandsche stemmen over godsdienst, staats-, geschied- en letterkunde*, welke zich in hare laatste nummers (1) inzonderheid de herziening onzer staatkundige instellingen aantrekken, en, zoo men wil, het voor het buitenland geschreven *Journal de la Haye*, welk blad echter in den laatsten tijd het volledigst stilzwijgen nopens onze staatkundige vraagpunten bewaart.

Een tijd lang beoordeelde men nu buiten 's lands den publieken geest in Nederland volgens de artikelen van het *Handelsblad* en den *Avondbode*; niet zoo zeer waarschijnlijk omdat men slechts die bladen las, maar veel eer omdat men vermoedelijk uit die bladen vertaalde artikels ontving. De gemelde Amsterdamsche bladen, die zich voornamelijk op de mededeeling van tijdingen per koeriers en duiven toelaggen, alsmede op het verzamelen van effecten- en handelsberigten, moesten veel correspondenten buiten 's lands hebben, door middel van welke het hun dood gemakkelijk zijn moet, uittrekfels uit hunne nummers, hetzij door hunne correspondentie buiten 's lands, hetzij door hen zelve vertaald, in vreemde bladen te krijgen. Ten kunnen aanzien is de Duitse censuur zeer gemakkelijk; ten aanzien onzer oppositie-bladen is het gansch anders. Een paar maal nam, eenige maanden geleden, de *Kölnische Zeitung* een artikel der *Arnhemse Courant* over, maar, naar men zegt, op toedoen onzer diplomatie, werd dit spoedig belet. Zelfs schijnt de *Arnhemse Courant* in Pruisser en Duitschland verboden. In hoe ver zij België en Frankrijk kon bereiken, willen wij nu daarlaten. Thans echter schijnt zij in België meer bekend.

Men beoordeelde dus den publieken geest van Nederland volgens hetgeen men daaromtrent uit de Amsterdamsche effecten- en handelsbladen vernam.

Men hechte daarbij veel te veel aan de voorstelling dier bladen. Het is waar, het *Handelsblad* heeft verre weg de meeste geabonneerden in Nederland; doch dit blad verkreeg die grootendeels toen het nog niet ministeriëel was en het volhardingsstelsel der regering bestreed. Thans, nu de ministeriële artikels des *Handelsblads* schier geen bijval meer vinden, slaat men die artikels slechts over, maar behoudt het blad om deszelfs beters- en handelsberigten, die natuurlijk in een land van handel en speculatie, gelijk Nederland, schier iedereen aangaan. Daarom wordt het *Handelsblad* in de voornaamste handelsteden bijna huis aan huis rondgebracht, met 25, met 30 heeft men dan dikwijls een abonnement, maar men krijgt het blad een uur, een half uur, een kwartier ter lezing, en is daarmede volkomen tevreden, want dan heeft iedereen de berigten die hem aangaan ingezien. Men lette slechts in sociëteiten of koffijhuizen, hoe kort het *Handelsblad* steeds in handen blijft. Iedereen vraagt het, maar iedereen geeft het dadelijk af. Hiernit ziet men dat men zich, zeer vergissen zou door de staatkundige gevoelens der meerderheid van de natie te willen beoordeelen naar het aantal geabonneerden of lezers van het *Handelsblad*. Indien het zich bij het prediken dier gevoelens ging bepalen, of er slechts zijn hoofdwerk van maakte, zou het nauwelijks een paar honderd geabonneerden behouden. Men had hiervan eene proef aan den *Waakzame*, een blad dat louter ministeriële artikels behelsde, en, ofschoon in zijn soort vrij goed geschreven en tot een spotprijs uitgegeven, zeer spoedig ophouden moest; niemand las het. — Het getal geabonneerden en lezers van den *Avondbode* komt niet in vergelijking met die van het *Handelsblad*; hetwelk reeds in possessie was toen de *Avondbode*, volgens sommigen door eene beurs- of handelsfractie, volgens anderen met fondsen der regering opgericht werd, ter opweging van het *Handelsblad* hetwelk toen nog niet scheen te hebben kunnen besluiten ministeriëel te worden.

Wilde men dus buiten 's lands den publieken geest in Nederland beoordeelen, volgens de artikels der twee Amsterdamsche bladen en deze als de inwendigste beschouwen, omdat zij in omvang het grootste zijn en dagelijks verschijnen. — men zou zich zeer bedriegen.

Ten bewijze van de verbreiding der vrijzinnige denkbeelden diene de meer en meer toenemende bijval dien derzelve organen vinden. Al de dagbladen die het vaderlijke regeringsstelsel bekampen en hervormingen voorstaan, zag het getal hunner geabonneerden schier met den dag aangroeijen. Voor twee jaren leverde de *Arnhemse Courant* slechts twee geheele en een half nummer per week; thans verschijnt zij viermaal 's weeks; telkens op een geheel blad, menigmaal met bijvoegsel; en het getal hare geabonneerden is een aantal vermeerderd. Het *Amsterdamsche Handelsblad* te voren eenmaal 's weeks uitkomende, verschijnt thans tweemaal. De *Niederlander*, opvolger van den *Onpartijdige*, komt thans, in stede van driemaal, zes maal 's weeks uit, en houdt zich steeds staande bijna zonder advertentiën. Dit zijn daadzaken, waartegen weinig in te brengen valt, en die duidelijk bewijzen dat een aanmerkelijk gedeelte der natie geenszins met de instellingen van ons bestuur en regeringsstelsel instemt. Daarbij is het opmerkelijk, dat geen der organen van de Roomsche-Catholijken, die toch een derde gedeelte der bevolking uitmaken, ministeriëel is. De *Catholijke Nederlandsche stemmen*, waarvan wij boven reeds gewag maakten, dringen op radicale hervormingen in het staatsbestuur aan.

Niet alleen de dagbladen, ook de vlugschriften, die de zaak van ware constitutionele beginselen en vrijzinnige hervormingen bepleiten, wekten telkens de algemeene belangstelling. Het is in Nederland eene zeldzaamheid, vlugschriften te zien herdrukken. Toen in 1830 de graaf VAN HOENDERDOP de zijne uitgaf, waarin hij regtstreeksche verkiezingen, ministeriële verantwoordelijkheid, publiciteit der financiën, enz. aanbeval, werden dezelve twee- drie- ja soms zes-maal herdrukt. Men weet hoeveel opgang toen ook de brochures van den heer LIPMAN, de *Gemeenzame brieven*, enz., enz., maakten. En nu onlangs weder, — het vlugschrift van den heer DIRK DONKER CURTIUS, ten getale van 850 exemplaren gedrukt, was 10 dagen daarna uitverkocht en moest door een' tweeden druk worden gevolgd.

En wie zijn het, die met hunne naamteekening de liberale beginselen betrijden en het vaderlijke stelsel voorstaan? ... Jonkheer DON AFONSO DIAS DE FONSECA in zijne *Politique dégagée des illusions libérales* (*La Haye*, 1838), en, naar wij vernemen, een heer of jonkheer ROSEN VON FLOSS, in een dagblad hetwelk wij niet gewoon zijn te lezen. Zonder nu het gezag dier Hoog Wel Geboren Heeren eenigermate te kort te willen doen, willen wij slechts aanmerken dat het niet tegen den liberalen geest van Nederland bewijst, dat deszelfs organen moeten worden bestreden door een' Spanjaard en een' Duitser (2).

En in de kamer? — de begrotingswetten, wel is waar, werden er telkens aangenomen; maar men weet welk een oceaen van aanmerkingen en bezwaren steeds in de afdelingen tegen dezelve werden geopperd; men weet hoe in de openbare vergaderingen degenen zelfs die ze aannamen een aantal aanmerkingen op dezelve maakten, menige ongrondwettigheid opsenden, en zich geenszins vereenigden met het stelsel der regering. Men weet hoe in januarij 1831, de regering zelve de algemeene zucht naar hervormingen niet scheen te kunnen weerstaan, en de minister van buitenlandsche zaken in de kamer kwam verklaren » dat het oogenblik daar was om in de grondwet van het koninkrijk die wijzigingen te brengen, welke hare toepassing alleen op Noord-Nederland ten gevolge der scheiding vorderde; — bij welke gelegenheid (nog altijd te komen!) volgens den minister — tevens kon worden overwogen, of het doelmatig zij, om de daarstelling van het beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid in aanmerking te nemen, en of de ervaring ook de voordragt van andere wijzigingen der grondwet geacht zou kunnen worden aan te raden. — Men weet dat de Tweede Kamer eveneens in 1831, in haar antwoord op de troonrede verklaarde: » Sire, het Nederlandsche volk heeft behoefte aan de herziening zijner staatkundige instellingen. » Het is waar, dat de kamer niets meer deed dan het te zeggen en de regering niet dwong van dien aangaande iets meer te geven dan beloften. Het is waar, dat de provinciale staten jaarlijks dezelfde vertegenwoordigers verkozen, die de behoefte hadden verklaard en gerektgeduldig op de vervulling bleven wachten, maar sinds dien tijd nam dan ook de algemeene overtuiging bij de natie, van de noodzakelijkheid van andere verkiezingen en andere samenstelling der kamer meer en meer toe. Men voelde de behoefte aan

(2) De ritter *van der* had, toen dit geschreven werd, nog niet uitgegeven.

(1) De laatste althans die wij ontvingen; in de eerste helft van September.

vertegenwoordigers die meer zouden doen dan aanmerkingen maken, en ongrondwettigheden opsommen en klagten aanheffen. Want wat baatte aan de natie, dat men nu en dan een vertegenwoordiger krachtige taal hoorde voeren? dat een heer VAN ALPHEN b. v. zeide:

»Tot bevordering van ware eendragt behoort *stipte vervulling van beloften, terugkeer tot regelmatigheid en volledige kennis*; en daar ik die misse, herhaal ik mijne plegtige verklaring, en zeg heden — *het gevaar van bestendiging neemt jaarlijks toe.*»

Of dat de heer SCHIMMELPENNINGK aanmerkte:

»Nu is het bekend, dat de regering te dier tijde (1833, 34) het bedrag der buitengewone behoeften schier naar willekeur kon opdrijven, zoodat zij op het gewone *scheen* te besparen, hetgeen zij *werkelijk* op het buitengewone uitgaf. Men nam het ons toen zeer kwalijk, dat eenigen zoo iets konden vermoeden, en sprak van vertrouwen, openhartigheid, enz. Heden bekreunt men zich zoo weinig om ons — — — . Ongelijk kan ik de regering in gemoede niet geven: zij breidt hare magt uit; wij weten de onze niet te handhaven.»

Of dat de heer VAN NAGELL het zeer juist inzag:

»De ondervinding heeft ons zoo dikwerf geleerd, dat onze openbare handelingen weinig of niets anders zijn, dan het daarstellen van veranderingen of wijzigingen in de wetten, ten zij dezelve door U Edel Mogenden worden afgekeurd.»

Of dat de heer VAN DAM VAN ISSELT herhaaldelijk uitriep:

»Gaarne beken ik — — dat onze toestand nog niet wanhopend is. Maar juist daarom rust op ons de verplichting om te waken, dat niet, door onze *toegevendheid*, die toestand eenmaal wanhopend worde! Mijne overtuiging deswege schrijft mij voor, om met eerbied en bescheidenheid, maar tevens met dien ernst, en met dien klem, die voegt aan den post, welken ik hier bekleede, der regering toe te roepen: keer terug van den ingeslagen weg, die ten verderve leidt! Ten verderve voor u zelve, ten verderve voor het getrouwe volk, welks belangen aan u zijn toevertrouwd.»

De regering vervolgde haar stelsel, en sedert 1830 werd de Nederlandsche staatschuld met ruim drie honderd millioenen vermeerderd!

Zoo afkeerig scheen dan ook de publieke geest in Nederland van het langer geheimzinnig besturen der financiën, dat er, eenige maanden geleden, eene commissie moest worden benoemd om zich met Nederlands financiële belangen bezig te houden. Wij bezigen hier eene zeer algemeene uitdrukking, want waartoe die commissie eigenlijk benoemd of bestemd is, bleef ons onbekend; de *Staats Courant* deelde het besluit nooit mede (3); slechts de Amsterdamsche effekten-bladen repten er van; en men vernam slechts met zekerheid dat er eene dergelijke commissie benoemd was. Sedert zijn de Nederlandsche fondsen niet gerezen.

En wil men nu weer bewijzen, dat de ministeriële gezanten geen in Nederland — ook tegen de Staten — toestennis welke onlangs een der ministeriële bladen liet ontsnappen: dat de proclamatie der *souvereiniteit* thans het land in rep en roer zou brengen. Maar men vraag zich af: waarom de ministeriële bladen zoo hevig uitvaren tegen de voorstellen van den heer DONKER CURTIUS en de *Arnhemse Courant* om de nieuwe grondwet door gemeen overleg tusschen den koning en de natie te doen daarstellen; en waarom men zich met hand en tand aan de tegenwoordige kamer wil houden, die zich wel is waar herhaaldelijk zoo gemakkelijk toonde, maar die volgens de grondwet niet bevoegd is tot het nemen van een besluit? Waarom dat alles, waarom die vrees voor regstreeksche keuzen door de kern der natie, indien men niet zelf gevoelde dat het tegenwoordige stelsel, hoe hoog ook door de bevoorregten gewaardeerd, bij de natie volstrekt geen bijval vindt.

EGYPTE.

Alexandrie 16 sept. Iedere dag brengt ons de groote politieke crisis nader. *Mehemed-Ali* ondermijnt het geheele Turksche rijk; zijne intriges strekken zich uit tot de verste punten deszelfs; overal wordt het fanatisme opgewekt; het gevaar, zegt men, is dringender dan ooit; de christelijke mogendheden zouden het oosten overstroomden, de landen in bezit nemen en de bladen vernietigen; alles moet zich aan den eenigen man van het Oosten, *Mehemed-Ali*, aansluiten, enz. (*Allg. Zeit.*)

(3) De *Staats-Courant* heeft de bestemming te hebben gekregen om slechts de alleronbeduidendste berichten, en die misschien alleen voor de benoemden zelve eenig belang hebben, mede te deelen. Terwijl men in dezelve noch de benoeming der financiële commissie, die van den heer *Van NAGELL* tot gezant in België vond, en gedeputeerden, en rekamers, en de eerste leden in polders, welke het grootst gedeelte der natie niet eens bij name kent, (zie de *Staats-Courant* van 8 oct.); en haast zij zich reeds in haar nummer van den 11den te verkondigen, dat er een Leidsch cathediseermeester, bij besluit van den 5den, no. 121, benoemd is tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw! Dargelaten in hoeverre zulke officiële mededeelingen den schijn hebben van eene mystificatie der voorstanders van staatkundige publiciteit, zou men misschien kunnen vragen of zulke berichten de gelden waard zijn, welke de *Staats-Courant* aan de natie kost?

TURKIJE.

Konstantinopel, 18 sept. Alles wankelt zoo wel in Natolië als in de zuidelijke Europese provincien; op de trouw der Osmanen valt weinig te bouwen, vermits zij, als een volk dat in blijkbaar verval verkeert, bereid zijn om zich aan dengene aan te sluiten, die door gelukkige uitkomsten bewijst, dat hij, door het noodlot uitverkoren, de geschiktheid bezit, om het weder te verheffen. De inwoners van Madou, eene dagreis ten westen van Marasch, hebben zich reeds aan den onderkoning gewend, en hem verzocht hun eenen gouverneur te zenden. De pacha van Koniah, een dergenen die de bekende proclamatie van den pacha van Egypte ongeopend aan de Porte toezond, heeft thans *Ibrahim-pacha* uitgenoodigd om bezit van zijn gouvernement te nemen. Deze voorbeelden kunnen navolging vinden en het wankelend Azië in een oogenblik de prooi van *Mehemed-Ali* doen worden. (*Allg. Zeit.*)

RUSLAND.

St. Petersburg, 3 oct. Volgens eene bepaling van den minister van oorlog, zijn alle vrijgeborenen (*Freisassen*) die in het leger als soldaten dienen en hunne adellijke afkomst kunnen bewijzen, van lichamelijke tuchtiging vrij te stellen.

— Het ministerie van financiën maakt bekend dat Z. M. niet alleen voor den tijd van 7 jaren den tolvrijen uitvoer van tarwemeel en daaruit gebakken beschuit heeft veroorloofd, maar op nog eene premie op den uitvoer dier artikels heeft gesteld, die in de eerste 4 jaren 30, in het vijfde 20, in het zesde 15 en in het zevende 10 bedraagt. De uitvoer van 5 tot 10 pud gewigt, bedragen zal. (*Pr. St. Z.*)

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Stockholm, 4 oct. De Nederlandsche gezant aan ons hof, baron *Crombrugge de Loringhe* (een Belg van geboorte) gaat op reis naar zijn vaderland, en de graaf *Henricourt* (mede een Belg) zal in zijne plaats de zaken der legatie waarnemen. De Belgische zaakgelastigde, de heer *de Rijckere* (geen Hollander) is daarentegen uit Brussel weder hier aangekomen. (*Preuss. Staatsz.*)

ITALIE.

Rome, 25 sept. Naar men hoort, nemen de onderhandelingen tuschen ons kabinet en Portugal eenen zoo bevredigenden keer, dat men hoopt de zelve eerlang bekrond te zien door eene formele overeenkomst opzigtens de kerkelijke aangelegenheden. Don *Miguel* alleen moet nog een steen des aanstoots zijn. Een hoog geplaatst persoon geeft zich veel moeite om den infant bij deze gelegenheid een inkomen aan zijnen rang beantwoordende te doen verzekeren. Zoodra de overeenkomst wederkeerig bekrachtigd is, zal er hier een Portugeesch gezant verschijnen, om de goede verstandhouding met den H. stoel verder voort te zetten. (*Allg. Zeit.*)

PRUISSEN.

Aken, 10 oct. Wij vernemen op het oogenblik dat Z. M. koning *Leopold* de voorgenomene reis naar Wiesbaden niet maken zal. Alle voorbereidingen zijn gevolgelijk afgezegd. (*Aachn. Z.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 30 oct. Eene alhier ontvane telegraphische dépêche houdt het bericht van den *Marquis de Cabrera*, den 5den dezer, aan het hoofd van twee divisien, te Saragossa, die de *Carabanchel* bewaakt, en de *Carabanchel* bewaakt, en de *Carabanchel* bewaakt. *Cabrera* heeft eene nieuwe achterwaartsche beweging, in de richting van Valencia, bewerkstelligd. Men gelooft, dat hij zich naar Katalonië wil terugtrekken.

Parijs, 11 oct. De berigten uit Spanje zijn van eenen zeer gunstigen aard. Het werk der bevrediging nadert met rassche schreden zijn einde. De *Moniteur* bevat eene telegrafische dépêche uit Bayonne van den 10den dezer, inhoudende een bericht uit Madrid van den 7den dezer, van den navolgenden inhoud:

»De kwestie der *Fueros* is door de Cortes met eenparige stemmen in de volgende bewoordingen beslist geworden:

Art. 1. De *Fueros* der Baskische provincien en van Navarra zijn bevestigd.

Art. 2. Het gouvernement zal, zoodra mogelijk, na de Baskische provincien en Navarra gehoord te hebben, aan de Cortes een ontwerp van wet voordragen, ten aanzien van in de *Fueros* te maken wijzigingen, om het belang der provincien met dat der natie en met de constitutie der monarchie in overeenstemming te brengen. Het gouvernement is gemachtigd om voorloopig een besluit te nemen omtrent de moeilijkheden, die zich ten dezen opzichte voordoen kunnen opdoen, onder voorwaarde echter daarvan aan de Cortes rekenschap te doen.

Van den anderen kant blijkt het vrij stellig, dat er dezer dagen twee koeriers uit Bourges zijn gezonden naar den generaal *Cabrera* en den graaf *d'Espagna*, met het stellige bevel van don *Carlos* aan die beide bevelhebbers, om hunne troepen te ontbinden en zich van alle vijandelijkheid tegen het gouvernement van de koningin-regentes te onthouden.

Deze beslissende stap van don *Carlos*, van welken ook de Engelsche *Courier* melding maakt, schijnt op aandrang der Fransche regering te hebben plaats gehad. Althans de gewone correspondentie zegt, dat de *Carabanchel* voor don *Carlos* een zeer vijandig deel te zijn, dat na het volkmen ten einde brengen van den burgeroorlog in Spanje, dien voerst tot de afdanking den bedoelde bevelen heeft gecoopt.

BELGIË.

Brussel, 11 oct. De gouverneur van West-Vlaanderen en de leden van de deputatie der Gentsche katoenfabrieken zijn te Brussel aangekomen.

Volgens de *Emancipation*, zullen de Vlaamsche fabrikanten drie middelen voorstellen, om de katoenfabriek op te beuren, namelijk: eene premie op den uitvoer; verbod van invoer der vreemde katoenen stoffen, en inkoop door het gouvernement van eene zekere hoeveelheid Belgische katoenen, om op risico der schatkist te worden uitgevoerd, door tusschenkomst van een of meer groote handelhuizen.

— Men heeft thans het ontwerp gevormd tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg, door de duinen heen, van Ostende naar Duinkerken. Sommigen in België vleijen zich, dat, als dit plan tot stand komt, ook het

aanleggen van eenen spoorweg van Parijs naar Duinkerken spoedig zou volgen, en dus de versnelde gemeenschap van Parijs naar Brussel langs die linie zal plaats hebben; waarbij men dan echter een' vrij grooten omweg zal moeten maken.

Brussel, 12 oct. De heer Falck, buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister van Z. M. den koning der Nederlanden bij het Belgische hof, zoude reeds alhier zijn aangekomen, zoo hij niet door eenen aanval van podagra ware teruggehouden. De jongste berichten uit 's Gravenhage doen hopen, dat de gezondheid van den heer Falck hem waarschijnlijk zal veroorloven, die residentie binnen twee of drie dagen te verlaten. De bedoelde berichten voegen er bij, dat in elk geval Z. Exp. niet dan na volkomen herstel naar zijne bestemming zal vertrekken.

— In den *Commerce Belge* van den 11den dezer leest men het volgende: »Zoo wij wel onderrigt zijn, ten aanzien van de oorzaken, die tot staking van de werkzaamheden der gemengde financiële commissie te Utrecht hebben aanleiding gegeven, betreffen de geschilpunten:

1°. De verdeling der gelden, voortspruitende uit het pensioen-fonds, waarvan het kapitaal is gevormd door kortingen op de tractementen der ambtenaren.

2°. Het jaarlijks verschuldigde van f500,000 door de *Société Générale* aan de staatslijst.

3°. De opbrengst van den verkoop der nationale domeinen in België, en waarvan de betaling sinds 1830 is geschied.

4°. De leening door het moederland, ten behoeve van de Overzeesche koloniën, gedurende de vereeniging gedaan.

»Eindelijk zoude de moeilijke kwestie van de kapitalisatie der schuld zich nog bij de overige verwickelingen voegen.

»Wij kunnen het door een dagblad gegeven bericht tegenspreken, ten aanzien van de hervatting der onderhandelingen langs den diplomatischen weg, tusschen de beide kabinetten. De gemengde commissie zal hare werkzaamheden hervatten, zoodra het gouvernement der Nederlanden aan de vorderingen van ons gouvernement zijne toestemming zal gegeven hebben.

»De commissie, belast met de regeling van de scheepvaart op de Schelde en de Maas, als ook van het loodswezen, heeft hare werkzaamheden ten einde gebracht, maar de Nederlandsche commissarissen hebben, ingevolge de bevelen van het kabinet van 's Gravenhage, de processen-verbaal niet geteekend, de uitvoering der vastgestelde grondslagen ondergeschikt gemaakt aan de eindelijke oplossing der financiële kwestie, te Utrecht opgeworpen.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 13 oct. Dezer dagen is door Z. M. bepaald, dat de depes van de cavalerie zullen ophouden te bestaan; ook verneemt men, dat de volgende verplaatsingen van eenige escadrons zullen geschieden, als: een escadron van de afdeeling karassiers n°. 1 uit Bergen op Zoom naar Arnhem; een escadron van het regiment ligte dragonders n°. 4 naar Zalt-Bommel; van het regiment ligte dragonders n°. 5, de staf en twee escadrons naar Deventer, en twee escadrons naar Zutphen; van het regiment huzaren n°. 6 de staf en een escadron naar Maastricht, een escadron naar Roermond en twee escadrons naar het Limburgsche; het regiment lanciers naar Utrecht.

— Men verneemt, dat Z. M. tot ridder-groetkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw heeft benoemd Z. K. H. den hertog *François Ferdinand Germainus*, erfprins van Modena.

— Tot raadsheer in het provinciaal gerechtshof van Groningen is benoemd door Z. M., naar aanleiding van het aan Hoogstdenzelven aangeboden dries-tal Mr. *de Rhoer Ottens*, tot dus verre lid in de arrondissement-regterbank te Groningen, in plaats van Jonkh. Mr. *Rengke Goeckinga*, eeryd ontslagen.

Groningen, 19 oct. Heden is het Jaarfeest van de Hoogste Hoogeschool door de heeren studenten plechtig gevierd, door het opstellen van luisterrijke maskerade. Dezelfde stelde voor den intogt van *Gustaaf Wasa* binnen Stockholm op den 23den Junij 1523, en trak, bij helder fakkellicht en met treffende krijgsmuziek, onder eenen toevloed van duizenden van toeschouwers, door de voornaamste straten en pleinen dezer stad, in de volgende orde: Een korps muzikanten opende den trein, opgevolgd door 1) Duitsche ridders te paard; 2) Duitsche schildknapen te paard; 3) Duitsch krijgsvolk; 4) aanvoerders van de Smaklanders te paard; 5) Smaklanders, Helsinglanders, Nerikers, enz; 6) twee schildknapen van den rijksmarschalk; 7) *Lans Siggesson Sparre*, rijksmarschalk te paard; 8) Zweedsche ridders te paard; 9) wapendrager van Zweden; 10) *Gustaaf Wasa*, gedragen op eene trofee; 11) dragers van den koning; 12) Zweedsche ridders; 13) drager der vlag van Lübeck; 14) afgevaardigden van Lübeck; 15) de burgemeester van Stockholm; 16) raadsheeren van Stockholm; 17) de bisschop van Linköping te paard; 18) roomsch-katholieke geestelijken; 19) luthersche geestelijken; 20) de admiraal van de vloot der Hanse; 21) de vice-admiraal en verdere zeeofficieren; 22) matrozen; 23) aanvoerders der dalschepiers te paard; 24) dalschepiers; terwijl eindelijk de trein besloten werd door een korps muzikanten.

De prachtige costumes en fraaie uitrustingen waren geheel naar waarheid en met smaak ingerigt.

Het heerlijkste weder begunstigde dezen zegevierenden optogt, welke van zeven tot tien uren duurde, en in de beste orde en in rust is afge-loopen.

Mengelwerk.

Iets naders betrekkelijk de Liquidatie.

(Ingezonden.)

Voor ruim drie maanden nam de *Amsterdamsche Courant* een stuk op van ons, getiteld: *Een woord over de liquidatie met België*. Zulk geschiedde alzoo op een tijdstip, dat de wederzijdsche commissiën pas binnen Utrecht in onderlinge aanraking waren gekomen, om (gelijk wij althans naar ons eenvoudig begrip dachten) zich overeenkomstig den letter des aangenomenen tractaats zoo spoedig doenlijk van haaren wederzijdschen last

te kwijten, en met gemeenschappelijk overleg te helpen bevorderen de overbrenging eens kapitaals aan schuldbekentenissen vertegenwoordigende de vijf miljoen jaarlijksche rente, van het Nederlandsche op het Belgische grootbank. Ongelukkig echter schijnt in al dien tusschentijd, en in weers-wil van de hoog opgevijzde goede harmonie onder derzelve leden, het hoofdpunt hunner taak ten eenenmale onbereikt te zijn gebleven; waarbij niet onvermeld te laten is, dat evenmin van het wel slagen en afgedaan werk maken der overige commissiën ons iets ter ooren is gekomen, en dat wij insgelijks ten aanzien van den uitslag der laatste zending van 's konings wege bij den groothertog van Nassau, ten doel behoorende te hebben de eindelijk vaste regeling van Hollandsch-Limburg, in eene volslagene onwetendheid gedompeld blijven. — Soortgelijke overdenkingen deden het ons dan ook te meer bevreemden, dat een blad gelijk de *Avondbode*, hetwelk toch naar alle vermoeden van den juiststen gang van zaken even kundig is als wij, en hetwelk in een vroeger artikel over de *schulddistributie* het onderhavige onderwerp van alle kanten met opzet getracht heeft te verduistern, thans de financiële commissie uit België het verwijt durft aandoen, dat het haar toelag schijnt te zijn, om de gezegd rijk opgelegde vijf miljoen nog te besnoeijen of zoo mogelijk schier geheel weg te cijferen, en dat hij het bij voorbaat het Belgische bewind durft aantekenen, bijaldien de beide financiële commissiën eens vroeg of laat onvertigter zake kwamen uiteen te sterven; terwijl het publiek nog daartoeven op eene listige manier in de onzekerheid gelaten wordt, of het bedrag dier buitengewone schuldvorderingen zich slechts tot één of welligt op zijn hoogst twee semesters aan renten uitstrekt, dan wel of hetzelfde een aanzienlijk verschil op de massa der over te brengen schuld-kapitalen zou kunnen maken. Maar, lieve Hemel! wij vragen het alle bezinnende en onpartijdige lezers af, of eene zoodanige even onvoorzigtige als voorbarige aanspraak van den *Avondbode* geene verregaande berispelijke eenzijdigheid verdraagt, en of hij, met aldus voort te gaan, zich niet op den warren weg bevindt, om hernieuwde zaden van wrok en wrevel te strooijen tusschen de oogenschijnlijk verbroederde Belgen en Nederlanders, kennende zulks toch op niets anders uitloopen, dan zijne eigene landslieden in den waan te brengen, dat het nieuw gevestigde rijk van België, hetwelk wel altijd een doorn in zijn oog zal blijven, er zelfs geene gewetenszaak van maakt, om ten koste der Nederlandsche schatkist deszelfs reeds bij uitstek gering aandeel in de oude gemeenschappelijke schuld nog te willen te verkleinen. Daarmede nu willen wij niet te kennen geven, dat het den *Avondbode* geenszins had vrijgestaan om gissingen voor te dragen over de al of niet ontvangbaarheid van schuld-vorderingen van Belgische ingezetenen op de voormalige schatkist van het koninkrijk der Nederlanden, alsmede van het al- of niet billijke der terugvordering van het acht-jarig voorschot der op het Brusselsche Bijboek staande en door België betaalde renten, maar eeniglijk dat hij van schampere en half beleedigende uitdrukkingen jegens partij had behooren af te zien, en niet aan dezelve bij uitsluiting en zonder bewijs de oorzaken had moeten toeschrijven, die de liquidatie, welke naar aanleiding van den tekst des tractaats toch geenszins voor gecompliceerd te houden is, zoo schromelijk deep in de lengte rekken. Wat ons echter aangaat, aangezien wij overvullig van meening zijn, dat het nieuwe tractaat van 1839 niet op de vorige jaren verslag terug te werken, en Nederland bij dien harden en uit den maar al te langdurigen tegenstand ontsproten maatregel buiten kijf reeds eene zoo verbaatsende schade lijdt: zoo als het in ons oog wel degelijk eenigermate problematisch, in hoe verre België dan van zijnen kant het recht heeft, om de opeengestapelde renten van het Bijboek terug te vragen; doch is onzes oordeels, vermits de renten loopen van af 1 januarij en de overschrijving niet vóór 1 Julij 1839 was tot stand geraakt, België kraachtens den geest des tractaats in alle geval gerechtigd tot het korten van het halfjarig bedrag dier renten op de 2½ miljoen van het eerste semester. Ook voeden wij het denkbeeld, dat allerlei anferre particuliere schuldvorderingen van Belgische ingezetenen, hetzij die al- of niet door ons gouvernement mogten worden geedgedaan, en voor zoo ver die althans niet onder het gebied der openbare staatschulden zijn begrepen, nimmer en in geen geval eenen aanleidenden grond hadden kunnen of behooren op te leveren tot vertraging of ter zijde schuiving van de overschrijving der kapitalen, die en in het algemeen belang en ter voldoening aan den deugdelijken inhoud des tractaats even gebiedend als dringend wordt vereischt. — Besluiten wij alzoo met de hoop, dat (zonder voor als nog de eene of andere der partijen bepaaldelijk in het ongelijk te willen stellen) beide commissiën zich voortaan voor het afdwalen langs bij- en zij-paden zorgvuldiglijk mogen hoeden, en dat zij, steeds het hoofddoel harer zamenkomsten voor oogen houdende, er diep van mogen doordrongen raken, dat, na het tractaat eenmaal in al de vormen is verhandeld en verklaard, ook de eer en goede trouw van beide landen het met den meesten nadruk vorderen, dat de betrekkelijk schuld en grondschuld tot op heden onuitgevoerde punten onverwijld geschikt en tot stand beslist worden!

L. 8-October 1839.

X. X. X. X.

Wetenschap te Arnhem.

Den 13 Oct. 1839 Palm 3 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 2 D.
Den 14 Oct. Palm 8 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

Advertentiën.

Gefrouwd:
HUIZEN DE EERDRACHT
 bij ARNHEM,
 den 10den October
 1839.

S. J. PANNEKOEK.
 en
J. G. DIJKHUIJSEN.

Enige Kennisgeving.

Ten overstaan van den Notaris **GODEFRÖY**, zal, op den 28sten October en den 11den November 1839, des avonds om 7 ure, in het Zwijnshoofd, te Arnhem, publiek, bij inzet en toeslag, geveild en verkocht worden:

Een voor weinige jaren genoegzaam geheel nieuw gebouwd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen te Arnhem, op de Beek, Sectie O. N°. 590, laatst bewoond geweest door den Mr. Kap- per **L. VAN LEIJDEN**.

Zijnde onderhands te Koop:

Een onlangs nieuw gebouwd **HEERENHUIS** en **TUIN- TJE**, op het Koningsplein, bevattende *negen* **KAMERS**, **KEUKEN**, **KELDER**, **POMP**, enz.

En een **HUIS** met **OPENPLAATSJE**, op den hoek van de St Jansstraat en Gingel, hebbende een onbepert uit- zicht op het Landgoed **Santvoort**, en de tusschen dat Goed en de **Landgoed Santvoort** en **Landgoed Santvoort** en **Landgoed Santvoort**.

Alles nader franco te bevragen bij genoemden Notaris.

VERKOOP VAN VAST GOED.

Door het ministerie van den Notaris **H. F. LULOFS**, te **Zutphen** residentende, zal, op Woensdag den 23sten October 1839, des namid- dags ten 3 ure, in het koffijhuis het Zwijnshoofd, ter gezegder stede, in het openbaar, (naar genoegen geldende) finaal verkocht worden:

Het **BOERENERVE**, den Pol genaamd, gelegen in **Warken**, Gemeente **Warmsveld**, nabij **Zutphen**, bestaande in **HUIS** en verder **GETIMMER**: voorts **HOF**, **BOUW**- en **WEIDELANDEN**, **BOSCH**- en **VELDGRONDEN**; te zamen ter grootte van 28 Bunders, 20 Roeden en 60 Ellen.

Zullende aanwijzing geschieden door den Bouwman op dat Erve; terwijl nadere informa- tiën te bekomen zijn ten Kantore van den No- taris voorsz.

UIT DE HAND TE KOOP:

De **BUITENPLAATS**, **DE BOEL**, gelegen aan den grooten weg van **Arnhem** naar **Nijmegen**, bestaande in een zeer lo- geabel **HEERENHUIS**, met tien **KAMERS**, meest behan- gen en geplafonneerd, daaraan gelegen **KOETSHUIS**, ruime **STALING**, en **TUIN** en **BOUWMANNSWOONING**, benevens **BOSCH** en **WEIDELANDEN**, en vruchtbare **TUINEN**; hebbende het Huis een fraai uitzigt over de omliggende landstreek.

De koper kan in de plaats ruim de helft der koopspenningen gevestigd houden. — Nadere informatie op de plaats zelve, bij den heer Notaris **FRANCKEN** te **Elst**, of bij **ZEEGER DERK- SEN** in het Logement te **Lent**. — Brieven franco.

† § † Op Woensdag den 23sten October 1839, des voormiddags ten 9 ure, zullen op het Buitengoed, den **Brink**, onder **Rheden**, ten overstaan van Mr. **TAAIJ** Notaris te **Arnhem**, in het openbaar, op dag, worden verkocht:

Onderscheidene, goed onderhouden Mahonijhouten en andere **MEUBELN** en **HUISRAAD**; **KOPER**, **TIN**, **BLIK**- en **IJZERWERK**; twee Bruine **MERRIEPAARDEN**; eene **CALECHE**, een **ZOMERWAGEN**, eene **LANGE**- en **STORT- KAR**; **PAARDENTUIGEN**, **STAL**, **ROUW**- en **TUIN-GEREEDSCHAP**; eene partij **HOOI**, en hetgeen verder ter verkoop zal worden aangeboden.

Alles op Dingsdag den 22sten October, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 uur, ter voorschreven plaats te zien.

† § † Opregte dank wordt door deze gebragt aan den edelen gever van het **BANKBILJET** N°. 53, groot / 200, die in de kiesche wijze van geven, deszelfs waar menschelijk gevoel op de beste wijze aan den dag legde; dat deze hoogst lofwaaardige daad eene heilige hechte aan de kroon zijns heils, is de vurige wensch der bevrachters, dat hunnen weldoener zouden hebben, om eenmaal bij hunner onuitwisbare erkentenis.

† † † Op Maandag den 27sten October 1839, is er van eene der **Diligence-Underneemingen** van **Arnhem** en **Zutphen** ver- mist geraakt een **WAGEN** met **DEEREN** met **LINNEN OVERTROKKEN KOFFER** en **PASSAGIERS** **Gut für R. STORHAIN**, inhoudende **WASSER**- **Linnensche LIJFSKLEEDEREN**, **LINNENGOED**, behoorend **B. S.** enz.

Diegeen, die eenige aanwijzing hiervan doet, zal / 50 voor eene beloo- ning hebben, terwijl hij die het teregt brengt bij den Uitgever dezer **Courant**, generens zal beloond worden.

Bij **W. VAN ZOEEST**, op de Schoolplaats, te **Arnhem**, zijn wederom te bekomen beste & Elcks **M O S- KOVISCH E M A T T E N**, à / 5.50 de Bos; alsmede aller- hande soorten van **RIETMATTEN**, voor billijke prijzen. — Beveelt zich in ieders gunstig aandenken.

DEPART TRÈS PROCHAIN.

Rabais Extraordinaire de 10 à 80 pCt.

Pour satisfaire à l'invitation d'un grand nombre d'amateurs, le sieur **F. CANONGETTE**, Libraire à Amsterdam, débute pour la dernière fois à l'Hotel des Pays-Bas chez **ROBERT**, restera encore quelques jours en cette ville. Papiers, Livres, Plumes Metalliques, etc. avec grand rabais de 10 à 80 pCt. — Rasoirs, Potierfiloir.

Mooi velijn Tekenpapier, tegen / 1 het boek van 25 bladen.

Goed Postpapier, tegen / 2.90, / 3.50 en hooger, per Riem, en per Katern.

Fijn Schrijfpapier, tegen / 2.70 en hooger, per Riem van 500 bladen.

EXTRA GOEDE TEEKEN-POTLODEN, à 25 en 50 cents per dozijn.

BRILLANTE SCHRIJF-POTLODEN, à 15, 25 en 50 cents per dozijn.

MOOIJE VEDEREN PENNEN, à 20 en 30 cents het Bos, en per 1000.

METALLIEKE PENNEN, van 25 cents tot hooger per Gros, en per Duzijn.

GOED ZEGELAK van / 2.50 tot / 3.50 per pond, en per pijpen.

BOEKEN met extra rabat, in alle talen en smaken.

On vend en détail et en gros, à des prix si extraordinairesment mo- dérés, qu'il faut en faire l'expérience pour s'en former une juste idée.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ

VOOR DEN

Neder- en Middenrijn

gevestigd te Dusseldorp.

Dienst tusschen Rotterdam, Dusseldorp, Mentz, en aan die route gelegene plaatsen, in directe verbinding met Londen.

Voor de maand October.

Van **Arnhem** naar **Rotterdam**, iederen Maandag, Dingsdag, Don- derdag, Vrijdag en Zondag, des morgens ten 8 ure.

Vertrek van **Freeswijk** omstreeks 11 ure voormiddags.

Van **Rotterdam** naar **Arnhem**, en verder naar **Emmerik**, **Dusseldorp** en **Mentz**, iederen Maandag, Dingsdag, Woensdag, Vrijdag en Zaterdag, des morgens ten 6½ ure.

Vertrek van **Freeswijk**, omstreeks 10½ ure voormiddags.

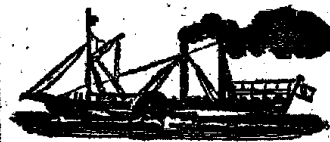
» » **Arnhem**, » 4½ » namiddags.

De **Freeswijk** is thans door deze Maatschappij eene solide **Brug** van **Arnhem** naar **Rotterdam**, **Zutphen**, **Wageningen**, **Utrecht**, en aan boord te kunnen brengen, en de Reizigers vinden aldaar bij den Agent, en aan den **Liggenden Os** op het **Vreesburg** te **Utrecht**, allenins gemakkelijke Wagens, voor de reis van- en naar die beide plaatsen.

De **Wagen** die des morgens te 4½ ure van **Zutphen**, over **Brummen**, **Dieren** en **Velp** naar **Arnhem** afrijdt, komt tijdig genoeg daar aan, om met de **Boot** naar **Rotterdam** te kunnen vertrekken.

Nadere informatie bij de Agenten; te **Arnhem** bij

C. W. BALCK.

Nederlandsche

Stoomboot-Maatschappij

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem, Dusseldorp en Keulen; Voor de maand October 1839.

Van **Rotterdam** naar **Arnhem**: den 16, 18, 21, 23, 26, 28 en 31, des morgens te 7 ure.

Van **Arnhem** naar **Dusseldorp** en **Keulen**: den 17, 19, 22, 24, 27 en 29, des morgens te 7 ure.

Van **Keulen** naar **Dusseldorp** en **Arnhem**: den 18, 19, 21, 24, 26, 29 en 31, des morgens te 7 ure.

Van **Arnhem** naar **Rotterdam**: den 16, 17, 20, 22, 25, 27 en 30, des morgens ten 9½ ure.

Bij de aankomst der booten te **Freeswijk** staat een geschikt ruijig ge- reed om de passasiërs dadelijk naar **Utrecht** en **Amsterdam** te brengen.

Aankomst te **Utrecht** voor of omstreeks 3 ure des namiddags; prijzen der plaatsen: groote kajuit / 2.75, voorkajuit / 2.10.

Aankomst te **Amsterdam** voor of omstreeks 7 ure des avonds; prijzen der plaatsen: groote kajuit / 5 en voorkajuit / 4.35.

Het kantoor aan den **Rijn** is open van des morgens 8 tot 12 ure, en des namiddags 4 tot 8 ure.

De Agent te **Arnhem**,

B. B. LEONHART.

Te Arnhem bij **C. A. THUME**, Boekdrukker.